

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Capvt IX. De Præuentione inter Magnum Magistrum ordinis Sancti Ioannis Hierosolymitani, & Marescallum qui est Caput Linguæ. Et de vtriusque potestate & dignitate. Vtrum Magnus Magister delegare ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

ditionem comprobant, cum maximè sententiæ & processu in contradictorio iudicio factæ essent, & per plures actus in diuersis causis reiterata talis possessio, seu solium curiarum, quod quidem solium dicitur etiam sufficienter ex vnicò actu probatum; multo magis si plures & diuersi actus producantur: Roch. de Curt. in tract. de consuetud. quas. 5. per totam. Thesaur. lun. lib. 1. quas. forens. 38. num. 17. Burat. decis. 51. n. 1.

Et propterea non est dubitandum, quin Rector aut Locumtenens eiusdem, iurisdictionem habeat cum dictis iudicibus ordinariis Comitatus cumulatiam, & locus sit inter eos prauentioni, cum dictis iudicibus concessa fuerit iurisdicção in officium, & per consequens cumulatue, cap. dudum de Præbend. in 6. cap. pastoralis de offic. ordinari. l. 1. Cod. de offic. pref. verb. Roland. conf. 80. n. 1. & seq. lib. 2. Menoch. lib. 2. presump. 18. num. 8. & dixi in 1. parte huius tractatus, cap. 10.

Quod si iudices curiarum ordinariarum præterdent iurisdictionem sibi competere priuatiue, & ea ratione non esse locum prauentioni, hoc probare tenebantur; Mantie. decis. 207. u. 1. Rota diuers. decis. 391. num. 1. & 2. parte 1. Postius de manutent. obser. 73. num. 29. Ad cuius quidem priuatiue possessionis probationem, debebat ostendere, interuenisse factas aduersus Officialis curiæ Rectoriatu inhibitiones, de procedendo ad similes actus, cum acquiescentia ipsorum. Ludouic. dec. 493. n. 1. & ibi Add. num. 6.

Danda igitur erat manutentio (pro vt data fuit) Rectori Comitatus, & iudicibus ordinariis cumulatue in quasi possessione facultatis deputandi tutores aut curatores, Postius in tract. obser. 72. n. 2. Rota apud eundem dec. 198. n. 13. Et in effectu adeit Regulamentum Comitatus sub tit. de Salario Iudic. quo caueretur Rectori eiusque Locumtenenti vna cum iudicibus ordinariis trium iudicaturarum competere potestatem tutores vel curatores deputandi priuatiue quoad Castellanos & Viguerios; in casibus, in quibus facultates pupillorum excedunt valorem ostingentorum florenorum.

De Locumtenentibus, (quia hæc non est materia nostra) plura videri poterunt apud Parid. de Pat. in tract. de Syndic. in §. substitutus, & §. an substitutus. Vbi quod in casibus in quibus potest dari Locumtenens, debet esse Doctor, & similis qualitatatis cuius Iudex. Item Cancr. parte 3. var. resol. cap. 9. n. 6. & seqq. Marant. in spec. in §. distinct. de iudicio ord. vel deleg. à n. 6. Bertrand. conf. 117. vol. 1. p. 2. Coral. Tapia dec. 9. Auendan. de mandat. pr. parte 1. c. 3.

De iurisdictione autem Domini Rectoris Comitatus circa insinuationes donationum, copiosè egimus in noua Addit. ad c. 56. quas. cinil. p. 1.

Et propter conformitatem materiæ sciendum est, quod alias fuit controuersia in Gallia super prauentione inter Bailliuios, Seneschallos, & Præpositos, quæ per Ordinationes Regias decisa est, & nominatim Francisci I. anno 1536. artic. 19. apud Fontanon tom. 1. edictor. Reg. fol. 189. Vbi statutum est, quod locus est prauentioni in interdicto possessorio Rerendæ inter dictos Bailliuios, Seneschallos, & Præpositos; adeo vt possit intentari iudicium manutentionis coram vno ex ipsis per intentantem iudicium eligendo; siue agatur de rebus sitis in resortu illius præposituræ, siue in iurisdictionibus ab ea dependentibus: exceptis tamen Nobilibus, quorum causæ tractadæ sunt corâ Seneschallis vel Bailliuiis. Quod si agatur de feudo nobili, causa possessoria tractanda est coram iudicibus prædialibus, tam inter Nob.

Sanlegerij de Præuent. Iudic. Pars I I.

biles, quàm non nobiles; non autem coram dictis Præpositis.

Similiter datum est ius prauentionis Curis Prædialibus aduersus Præpositos, Vicebailliuios, & Vicefeneschallos, per edictum Henrici II. 1552. art. 18. apud Fontanon tom. 1. fol. 362.

Item locus est prauentioni inter Præpositos & Iudices ordinarios in causis criminalibus, ex edicto eiusdem Henrici II. anno 1552. apud eundem tom. 1. fol. 192. art. 13.

Eadem praueniendi facultas conceditur Locumtenentibus criminalibus aduersus Præpositos, ne delicta remaneant impunita: ex ordinatione eiusdem anno 1554. inserta eod. tom. 1. fol. 420. art. 4.

C A P V T IX.

ARGVMENTVM.

De prauentione inter Magnum Magistrum ordinis Sancti Ioannis Hierosolymitani, & Marefcallum qui est Caput Linguae. Et de vtriusque potestate & dignitate. Vtrum Magnus Magister delegare possit alteri causas coram Marefcallo prauentas, ipse solus, aut cum conuentu sui Ordinis.

S V M M A R I V M.

- 1 Magnus Magister ordinis Sancti Ioannis Hierosolymitani habet iurisdictionem ordinariam, in omnes Equites.
- 2 Superiores regulares sunt fundati in iurisdictione erga omnes Religiosos sibi subditos.
- 3 Dux militum habet iurisdictionem in milites.
- 4 Iurisdictiones Marefcallorum, & aliarum Dignitatum per Linguas, habent suas separatas iurisdictiones in Ordine Melitensi.
- 5 Marefcalli sunt Tribuni militum, & vti tales habent in milites iurisdictionem.
- 6 Iurisdicção concessa in certis casibus, regulariter non præiudicat iurisdictioni ordinaria.
- 7 Inter Magnum Magistrum, & Marefcallos ordinis Melitensis, locus est prauentioni.
- 8 Delegare alium nemo potest in iurisdictionalibus, nisi is qui iurisdictionem habet actu & habitu.
- 9 Magnus Magister dicti Ordinis, non potest solus euocare causas coram Marefcallo prauentas, quia non habet solus potestatem, ad hoc sufficientem.
- 10 Iurisdicção independens & absoluta, non spectat ad solum Magnum Magistrum eiusdem Ordinis, sed coniunctim cum Conuentu.

MAGNVS Magister sacre Religionis ordinis Sancti Ioannis Hierosolymitani, habens iurisdictionem ordinariam, prætendebat sibi licitum esse, causas prauentas coram Marefcallo qui erat Caput Linguae Aluerniæ, non obstante prauentione, ad se auocare, & alicui personæ sibi bene visæ delegare & committere decidendas. Dubitatum fuit an posset.

Supponendum est primo pro huius dubitationis veriori resolutione, quod non solum ex illius Religionis stabilimentis, magnus Magister habet in omnes Equites sibi subditos iurisdictionem ordinariam,

& de omnibus illorum causis per se vel per Locumtenentes, seu Iudices ab eo deputandos cognoscendi facultatem. † Sed etiam ex iuris communis dispositione, ad instar quorumq; superiorum Regularium, qui Iudices sunt Ordinarij omnium Religioforum sibi subditorum, Abb. in cap. cum ad Monasterium, n. 7. de statu Monach. Et in terminis huius Religionis Equitum Melitenensium, Mohedan. decis. 10. de caus. posses. & propriet. Rota decis. 101. n. 2. lib. 3. p. 3. diuers. † Habet etiam ex alio capite iurisdictionem ordinariam tanquam Rector militum, cui de iure talis competit iurisdic. inter milites, leg. pen. Cod. de iurisd. omni. iudic.

4 Secundo supponendum est, quod Marefcalli & alie Dignitates per Linguas, ex stabilitatis dicte Religionis, suas habent iurisdictiones distinctas & separatas à iurisdictione Magni Magistri, quarum vigore cognoscunt de causis vertentibus inter Fratres & Milites eiusdem Religionis, necnon de pace facienda super rixis & controuersis inter eosdem fratres ortis. Quam iurisdictionem Marefcallus in casu proposito, prætendebat sibi competere, priuatim quoad omnes alios, necnon etiam quoad Magnum Magistrum, nisi in casum quo ipse veller causas per se cognoscere. Nam si ipse per se cognoscere vellet, dicebat, sibi competere iurisdictionem cumulatiam seu præuentiam, neque licitum esse Magno Magistro causas per Marefcallum præuentas alteri delegare. † Cum ipse Marefcallus esset Tribunus militum, & sibi tanquam tali, ordinaria in milites competere iurisdic. l. officium regentis, §. Officium Tribunorum, ff. de re milit. ibi, Querelas commilitonum audire, & d. l. pen. Cod. de iurisd. omni. iudic.

6 † Ratione cuius iurisdictionis contendebat sibi licitum esse, ut iure præuentionis, adeo ut non posset Magnus Magister sibi in causis præuentis præiudicare, illas delegando; non quod prætenderet iurisdictionem suam esse priuatiam respectu Magni Magistri, quatenus ipse veller per se cognoscere, aut quatenus causa coram illo fuisset præuenta, quia cum ipsi Marefcalli data sit iurisdic. in certis casibus, non propterea censetur adempta iurisdic.

7 ctio Superiori, d. l. fi. C. de iurisd. omni. iudic. † Et nominatim, quod ex iurisdictione inter Milites concessa, non censetur adempta iurisdic. iudicis ordinarij, docet Menoch, lib. 3. pres. 18. num. 18. & 25. Quod quamvis nonnulli extendant ad casum quo iurisdic. concessa fuit cum dictione taxatiua, asserentes hoc probari per text. in l. viros spectabiles, Cod. de din. offic. lib. 10. ubi concessio, ut Duces conueniantur coram Magistro officiorum, tantummodo, non excludit iurisdictionem Magistri militum, qui alias poterat cognoscere. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. §. 2. procm. num. 28. Tamen aliud statuendum esse ostendimus in hac eadem parte cap. 45. n. 8. ubi vide, & num. 9. Et cum supradicta questio in Rota Romana fuisset agitata, decisum fuit locum esse præuentioni, inter Magnum Magistrum & Marefcallum, itavt, si Marefcallus præuenisset, non posset illius causæ fieri delegatio per Magnum Magistrum, iuxta notata per Vant. in tract. de nullit. in rit. de null. ex defect. iurisd. deleg. n. 29. † Vbi dicit, ad hoc ut quis alium subdelegare possit, necessario requiri, ut ipse delegans iurisdictionem habeat actu & potentia tempore delegationis, id est quod causam quam delegauit libere cognoscere & terminare poruerit, alias non tenet delegatio. l. v. in pr. C. qui pro sua iurisd. Et de supradicta decisione constat in Melitensi præminentiarum, die 9. Iunij 1625. coram Manzaned. inter recentiores, p. 8. decis. 457.

Quæ causa cum iterum propoita fuisset in Rota, tandem die 13. Nouembris 1628. Rota stetit in decis. videlicet Magnum Magistrum non posse solum causas coram Marefcallis pendentes euocare, si ipse Marefcallus præuenierit. † Quia talis euocatio 9 pertinet ad absolutam potestatem, Afflict. dec. 361. num. 18. Francisc. à Ponte, de potest. Proregat. 2. §. 1. num. 24. aut ad eum qui Superior est alterius iudicis in eodem genere iurisdictionis, ut diximus c. 36. num. 11. & 12. Et probat etiam Gail. lib. 1. obser. 41. n. 1. qui dum causas euocari posse assunt, loquuntur, non de quolibet Superiore, sed de eo qui potest mandare alteri iurisdictionem; propt. & nos latius loco prædicto exposuimus. Solus igitur Magnus Magister hoc facere non potest, cum solus non possit illam iurisdictionem demandare in præiudicium præuentionis. † Secus est, si ad talem euoca- 10 tionem procedat cum assensu Conuentus; quia iurisdic. illa independens, & absoluta non competit illi soli, sed dumtaxat quando procedit vna cum deliberatione Conuentus, secundum eiusdem Religionis stabilitatem. Poterit igitur Magnus Magister interueniente Conuentus consensu, causas à Marefcallo præuentas, nullà huius præuentionis habità ratione auocare: solus autem sine Conuentu, non poterit: ut fusius probatur, & explicatur per Rotam dec. 209. per tot. p. 5. Recentior.

CAPVT X.

ARGVMENTVM.

De Præuentione inter plures Sanctæ Fidei in vnâ Prouinciâ deputatos Inquisitores. Item inter Inquisitorem generalem, & alium in quadam certa causâ specialiter deputatum. Vel inter diuersarum Prouinciarum iurisdictionem habentes sibi demandatam, cui videlicet ex duobus applicanda sit multa, casu quo ex consuetudine huic applicationi locus esset, in fauorem illius qui sententiam diceret.

SVMMARIVM.

- 1 Plures Inquisitores in eadem Prouinciâ deputati habent iurisdictionem in solidum, & possunt coniunctim procedere, vel separatim ad libitum.
- 2 Quod inter plures eiusdem Prouinciæ Inquisitores non sit locus præuentioni, cum habeant iurisdictionem in solidum, speciale est fauore fidei.
- 3 Sine isti Inquisitores simul vel separatim procedant, reus ab vno tantum Inquisitore punietur.
- 4 Præuentione non inuat Inquisitorem generalem, quando alter per summum Pontificem specialiter in certa causâ deputatus est.
- 5 Pluribus existentibus Inquisitoribus diuersarum Prouinciarum, utrum inter eos sit locus præuentioni.
- 6 In crimine hæresis, locus est confiscationi bonorum.
- 7 Index qui præuenit in citatione, præferendus est, quamvis alius fuerit diligentior in ferendo sententiam.
- 8 Si plures Inquisitores procedant, debent sibi inuicem communicare processus, & deinde omnia deferre summo Pontifici.